

[Mølgaard]

forsvar og erhvervsstøtte må nøjes med nul- eller minusløsninger bevillingsmæssigt. Også de andre teatre må opleve bevillingsknaphed. Tænk blot på børneteatrene og eksperimentalteatre.

Vi føler som sagt usikkerhed over for det store bevillingsbeløb, men sandelig også over for projektet som sådant, om det er fornuftigt med et selvstændigt skuespilhus. For dette er der unægtelig kun tale om en planudarbejdelse, så stor afstandtagen vil vi i hvert fald ikke anlægge over for forslaget indhold på det punkt. Men hele projektet nærer vi i øjeblikket en usikkerhed over for af et sådant omfang, at vi må kulegrave mangt og meget under udvalgsarbejdet, inden vi tager endelig stilling.

Også vi ønsker en nærmere redegørelse for planerne for aktiviteterne i ombygningsperioden. Også vi ønsker nærmere dokumentation for, hvilke rationaliseringsgevinster der kan opnås med projektet. Også vi ønsker garanti for, at disse faktisk også kommer samfundet – eller om man vil: teaterdriften – til gode og ikke blot i kraft af uændrede overenskomster og uændret antal stillinger forsvinder som den noksom bekendte rationaliseringsgevinst i postterminalen. Den fik jo nærmest modsat fortegn.

Også vi ønsker sikkerhed for bedring i vilkårene for formidlingen af den i store træk offentligt betalte kunststudfoldelse i teatret til hele befolkningen via radio og TV, mod betaling fra Danmarks Radio til teatret først og fremmest, mere end til de ansatte. Også vi ønsker sikkerhed for rationel drift i fremtiden, garanteret ved en frigørelse af teatret fra det statslige bevillingssystem knude bånd.

Vi vil gerne gå endnu videre end venstre, der vil have teatret gjort til en § 2-virksomhed. Det er et fremskridt i forhold til nu, det anerkender vi, men ikke nok. Jeg skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at DSB hører til § 2-virksomhederne, hvor den irrationelle bevillingspraksis, der gælder sådanne virksomheder, gør det til en økonomisk katastrofe, at der kommer mere publikum, flere passagerer. Jeg skal da også bemærke, at post- og telegrafvæsenet turde være en dokumentation for, at § 2-virksomheders økonomiske handlefrihed ikke giver frihed til det funktionsmæssigt rationelle for en ledelse af denne type virksomheder.

Lad os få analyseret, hvad der er helt nødvendigt for rationel drift, om en minimumsløsning kunne stilles op uden at blive alt for dyr i forhold til udbyttet. Lad os også foretage en alternativ vurdering og se ministerens forslag i lyset heraf. Vi ønsker en cost-benefit analyse af dette projekts fordele og bagdele og alternativets ditto med indregnede ekstraomkostninger til vedligeholdelse, mandskab osv. ved den uhensigtsmæssige driftsform. Vi ønsker også en bedømmelse af projektets egentlige samfundsomkostninger i det omfang, vi i en sådan beregning kan tillade os at modregne sparet arbejdslededsunderstøttelse i anledning af den aktivitet, der igangsættes.

Er projektet i øvrigt fornuftigt driftsøkonomisk set skulle en af det nuværende snærende bevillingssystem frigjort teaterledelse ved en garanti for et bloktilskud af den størrelse, som der nu engang måtte være politisk flertal for her i folketinget, kunne iværksætte projektet, simpelt hen fordi det er det rationelle og det driftsøkonomisk rigtige. En sådan beslutningsmodel ville være langt at foretrække fremfor nu at yde meget betydelige anlægsbevillingsbeløb med lovning på, men ingen sikkerhed for senere opnået besparelse.

For øvrigt mener vi på linje med målsætningsudvalget i sin tid, at lokalområdet, hovedstadsområdet, må bidrage særligt til økonomien i dette teater på linje med forholdene på landsdelsscenerne.

Den ønskelige analyse af projektet bidrager vi meget gerne til under det forestående udvalgsarbejde.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg vil gerne sige tak for den meget positive og den meget velvillige modtagelse, dette lovforslag har fået i langt det overvejende antal af partierne.

Jeg er meget glad for, at der overensstemmende er en erkendelse af, at den fysiske tilstand, den danske nationalscene i øjeblikket befinder sig i, ikke er anstændig, og at det haster med at reparere på skaden. Vi kan simpelt hen ikke være bekendt at fortsætte, som det er nu, og det er også fuldstændig uøkonomisk. Planerne om om- og nybygning af Det kgl. Teater har jo været meget længe undervejs, og jeg er derfor meget tilfreds